

iakttagande af de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, med rätt för nuvarande innehafvaren af torpet Enekullen, Anders Johansson, att erhålla hembud å torpet Stora Smällen samt under förbehåll om skyldighet för innehafvare af lägenheten Petersburg att tåla aftappning af vatten från en å egendomens utmark befintlig damm öfver lägenhetens ägor till hufvudgårdens byggnader.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 7 maj 1912.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 114.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 7 maj 1912.

» » » » Andra kammaren den 7 maj 1912.

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om upphäfvande af införseltullen å klorkalk.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 22.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har framställts förslag om upphäfvande af införseltullen å klorkalk.

Klorkalk erhålles såsom en af produkterna vid framställning af kaustika alkalier och användes i vårt land hufvudsakligen inom pappersmasse-

industrien för att genom blekning af cellulosa åstadkomma en högre och mera betald kvalitéprodukt.

I det förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor, som af Eders Kungl. Maj:t förelades 1910 års riksdag, upptogs, i öfverensstämmelse med tulltaxekommitténs hemställan, för klorkalk, som dittills varit tullfri, en tull af en krona för 100 kilogram. Samtidigt förelåg till Riksdagens behandling en motion, däri hemställdes, att den föreslagna tullen icke måtte införas. Bevillningsutskottet tillstyrkte Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del, och af utskottets yttrande i frågan (betänkande nr 23, sid. 129 f.) framgår, att ifrågavarande tullsats var en af dem, med hvilka afsågs att främja utvecklingen inom landet af en elektrokemisk storindustri, till hvars viktigare produkter klorkalken räknades.

På samma gång tullen å klorkalk bereder skydd åt klorkalksindustrin, betungar den emellertid gifvetvis de industrier, som hafva användning för nämnda vara, främst pappersmasse- och pappersindustrierna. Det gäller sålunda att se till, huruvida och i hvad mån de senare industriernas berättigade intressen må kunna anses trädde för nära genom ifrågavarande tull.

Den inhemska klorkalkstillverkningen är af ganska obetydlig omfattning. Densamma lär bedrifvas vid endast en fabrik, där den årliga produktionen, enligt hvad upplyst blifvit, icke torde öfverstiga 600 ton med ett värde af omkring 80—90 kronor för ton. Att denna produktion är att anse såsom ganska ringa framgår tydligt, om man jämför den med den mängd klorkalk, som årligen importerats och hufvudsakligen af den svenska pappersmasseindustrin förbrukas. År 1910 uppgick den importerade kvantiteten klorkalk till icke mindre än 4,373 ton.

Den vara, för hvars framställande klorkalken hufvudsakligen användes, den blekta cellulosan, är däremot föremål för en betydande inhemska tillverkning och finner användning ej mindre inom landet för vår stora pappersindustri än äfven genom en omfattande export. Den senare beräknas af motionären till 20,000 ton med ett värde af 4,000,000 — 5,000,000 kronor, hvilka siffror icke torde vara för högt tilltagna. Blekning af cellulosa kan visserligen verkställas äfven på elektrolytisk väg, men denna metod kräfver särskilda anläggningar samt en tillgång till billig vattenkraft, som många fabriker torde sakna.

Häraf torde vara klart, att tullen å klorkalk måste i viss mån verka hämmande på den inhemska pappersmasseindustrin och nedsätta dess förmåga att konkurrera på den utländska marknaden, äfvensom att densamma därigenom indirekt utöfvar en menlig inverkan också på pappersindustrins konkurrenskraft.

Det nu anförda gifver vid handen, att ifrågavarande tull å ena sidan är ägnad att skydda en industri af jämförelsevis obetydlig omfattning, men å andra sidan betungar stora och under utveckling stadda industrier, hvilka afse ytterligare förädling af halffabrikat. Det förtjänar också beaktande, att, alldenstund tullen å klorkalk varit gällande endast sedan den 1 december 1911, den förefintliga inhemska klorkalkstillverkningen kunnat igångsättas och fortgå utan skydd af någon tull, hvarjämte inhämtats, att någon utvidgning af den nuvarande fabriken eller anläggning af någon ny icke efter tullens åsättande planlagts. Fabrikationen vid den fabrik, där klorkalk tillverkas, afser för öfrigt framställning äfven af kaustikt kali och kaustikt natron, hvilka bägge artiklar äro skyddade af en tullsats å 2 kronor 50 öre för 100 kilogram.

Riksdagen finner sålunda, att det föreligger tillräckliga skäl att befria pappersmasse- och pappersindustrierna från den börda, som den gällande tullen å klorkalk lägger på dem.

Riksdagen har därför beslutat, att klorkalk skall åtnjuta tullfrihet samt att i följd däraf rubriken nr 1146 i gällande tulltaxa skall erhålla följande ändrade lydelse:

Klorkalk . . . . . fri.

Stockholm den 7 maj 1912.

Med undersåtlig vördnad.
